

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Z - Kariyer Hikayeleri | Bölüm: 6 - "Proje Bazlı
Freelance Kariyer", Cansu Aksoy, İMİM'18
Konuşmacılar : Prof. Dr. Serhat KOLOĞLUGİL, Cansu AKSOY
Video Adresi : <https://youtu.be/zvjo0oc-7q8>
Yayın Tarihi : 01.07.2022

Serhat Koloğlugil: Herkese merhaba, Ben Serhat Koloğlugil Işık Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi dekanıyım. Z Kariyer Hikâyeleri serimiz devam ediyor. Bugün biraz daha farklı bir alandan bir konuğumuz var: Cansu Aksoy. Kendisi 2018 Işık Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü mezunu. Freelance bir iç mimar olarak çalışıyorsun. Bu kendine has dinamikleri olan bir kariyer opsiyonu, proje bazlı çalıştığın bir kariyer opsiyonu. Birazcık anlatır mısın bu kariyeri bize?

Cansu Aksoy: Bazı projelerde sizler onların o ofisin ya da o şirketin elemanı olarak çalışmıyorsunuz bazen sizden dıştan destek alıyorlar. Bu destek proje bazlı bazen bir sene olabiliyor, bazen bir ay olabiliyor bazen uzun soluklu gidebilen bir proje olabiliyor. Aslında kendi içinizde serbest çalıştığımız bir mesleğe dönüşebiliyor. Ben bunu 1,5-2 senedir yaklaşık yapıyorum ve bu kısımda aslında daha özgür olduğumu, daha seçebildiğim bir iş alanı olmaya başladı. Bana gelen seçenekleri aslında eleyebiliyorum ya da kabul edebiliyorum ya da araya sıkıştırabiliyorum. Aslında bu benim için iş anlamında istediğim bir noktaydı diyebilirim. Yani şu an aslında istediğim bir noktaya doğru ilerliyorum.

Serhat Koloğlugil: En büyük avantajı sanırım sana gelen teklifler arasından sen kendi istediğin, yapmak istediğin belki keyif de alacağın projelere eğilebiliyorsun. Peki, diğer bir opsiyon da tabii, bir içmimar için kurumsal hayat, kurumsal bir şirkette çalışmak.

Cansu Aksoy: Tabii.

Serhat Koloğlugil: Bu iki kariyer opsiyonunu kıyasladığında kurumsal çalışma ve freelance, bağımsız çalışma. Avantajları ve dezavantajları hakkında neler söyleyebilirsin bu iki opsiyonun?

Cansu Aksoy: Aslında mezun olmadan önce kurumsal bir firmada çalışıyordum ve onun bana getirileri tabii ki, olumlu ve olumsuzlar vardı. Ama aslında kariyer planımın başlangıcında böyle bir ayırım yapmam gerekiyordu. Çünkü böyle şeyler bazen kişiselleştirilebiliyor. Yani kişi bazen kurumsal firmayı kendine daha çok benimseyebiliyor, o kuralı, o sistematığı, o sistemi sevebiliyor ama bazen de aslında o sistem sizi istemediğiniz noktalara da getirebiliyor. Yani ben bu şekilde düzenli çalışmak istemiyorum da olabiliyor aslında. Ben de aslında burada bir ayırım yapmak istedim. Yani sabah işte 8:00 akşam 17:00'te gidip bilgisayar başında oturup, bir şeyleri tasarlamak ama görememek gibi şeyler vardı. Aslında ben de bu kısımda tasarım kısmında sahada olmayı tercih edenlerdenim. Freelance olarak da bazen bunu işte bazı işler geliyor size diyorsunuz ki; "Bu iş gerçekten çok keyifli". Bazen toplantıya gittiğimde çok heyecanlandığım projeler oluyor. Yani "İşte istediğim şey buydu!" falan diyebiliyorum ya da bu da olsun benim portfolyom da dediğim zamanlar da oluyor ya da işi çevirmem gerektiği zamanlarda oluyor. Çünkü bazı işler sizi tekrarlıyor yani yaptığınız işi tekrarlıyor ve ona ihtiyaç duymuyorsunuz. Başka meslektaşınıza yönlendiriyorsunuz

ya da işi aslında reddetmeye çalışıyorsunuz. Dediğim gibi hani bu kişiye özgü, kişi bunu yapabiliyorsa freelance olarak çalışabilir ya da bir ofis kurabiliyor ya da ben “bana iş getirsinler ben masa başında bu işi çözeyim, gerek yok” diyorsa da masa başında çalışabiliyor. Her iki tarafta bence kendince avantajlı ya da dezavantajlı diyebilirim.

Serhat Koloğlugil: Biraz beklentiyle alakalı,

Cansu Aksoy: Evet,

Serhat Koloğlugil: Dediğin gibi karakter özelliğiyle alakalı kişinin. Freelance kariyer opsiyonu daha serbest, daha özgür, daha fazla gerçekten istediğin işlerle uğraşabiliyorsun. Bunun tabii bir maliyeti belirsizlik belki, belirsizliğin biraz daha fazla olduğu bir kariyer opsiyonu. Belki finansal yönetimin, finansal yetkinliklerini belki biraz daha fazla geliştirmesi gerekiyor freelance çalışan bir iç mimarın. Kurumsal hayat biraz daha sistematik oradaki süreçler daha net. Peki, biraz iç mimarlık eğitiminden konuşalım Cansu. Bugün bir iç mimarlık programına başlayan bir üniversite öğrencisini nasıl bir eğitim bekliyor? Tasarım tarafı, sanatsal taraf, teknik tarafı nasıl bir eğitim sunuyor iç mimarlık programları?

Cansu Aksoy: Açıkçası okulumuzun yani katkısı çok fazla çünkü belki öğrencilerimiz iş hayatlarında bunu duyacaklardır. “İşte okul hayatı çok da önemli değil; iş hayatı daha önemli.” gibi kelimeler duyacaklar, ama ben hâlâ hocalarımın bana verdiği derslerde bire bir kendi söyledikleri sözleri yazarak hâlâ kullandığım defterlerim var ve gerçekten onları muhafaza ediyorum. O yüzden okuldaki eğitim burada bence çok önemli. Okul hani sizin temellerinizi atabilecek kısımda o yüzden şöyle söyleyeyim okuldaki eğitimi siz iş hayatınıza aktardığınızda aslında daha çok verim almaya başlıyorsunuz.

Serhat Koloğlugil: Bu uygulama tarafı.

Cansu Aksoy: Evet, uygulama tarafı.

Serhat Koloğlugil: Yani oradaki derslerdeki süreçler ki zaten sizin alan uygulama ağırlıklı bir alan. Ama sanırım oradaki tüm o akademik süreçleri aynı zamanda hep bir iç mimarlık öğrencisinin kafasının bir tarafında bu süreçlerin uygulaması proje bazlı düşünmek sanırım çok temel bir unsur iç mimarlık eğitiminin.

Cansu Aksoy: Kesinlikle yani şimdi öğrencilerimiz az çok üniversiteye girmeden önce de duyacaklar. Sabahlayacağız, işte sabahlara kadar kahve içeceğiz, projeler yetişmeyecek falan ki gerçekten sizi böyle bir hayat bekliyor. Hocalarımız bizden de çok kısa süre içerisinde hem teknik hem tasarım aynı anda bekliyorlar. Aslında biz okul zamanları bunlara çok isyan ediyorduk. Çok fazla sabahlayan, işte okulda kalan, eve gitmeyip uğraşan çok fazla öğrenci vardı, ama ben iş hayatına atıldıktan sonra bunun aslında iş hayatında da devam ettiğini anladım. Yani bize aslında maratonun devam edeceğini çünkü müşterinizin sizi beklemeyeceğini ve kısa süre içerisinde sizin proje çıkarmanız ve rakipleriniz var. Çünkü siz projeyi ne kadar çok erkenden verirseniz o kadar çok o işi alma olasılığınız yüksek oluyor. Okul bir yandan da bize bunu öğretti. Hızlı hızlı proje çıkarmayı ben hâlâ şu an sabahlıyorum. Yani hâlâ o sabahlamalar bitmedi. Onun için aslında çok da zevkli oluyor. Hani ben öğrencilik hayatlarıma geri dönmek ister miydim? Evet, dönmek isterdim gerçekten ama o sabahlamalar bazen keyifli de olabiliyor.

Serhat Koloğlugil: Zor tabii bu.

Cansu Aksoy: Zor, evet.

Serhat Koloğlugil: Ama Şunu söylüyorsun aslında bu önemli bir konu. İç mimarlık, mimarlık bu alanda bir kariyer düŐünen bir ğrenci proje bazlı çalışmaya alıŐması lazım ve hayatını belki biraz bu Şekilde planlayabilmesi lazım. Yani en nihayetinde bir ürün ortaya koyuyorsun ve belli bir zamanın var ve sen o zaman dilimi içerisinde o projeyi, o ürünü bitirmek zorundasın. Yine verdiğin bir mesaj bu mezuniyetten sonra da bu alanda, bu sektörde böyle devam ediyor. Peki, Cansu çok sık sorulan benim gördüğüm kadarıyla sorulardan bir tanesi de Şu. İç mimarlık eğitiminde sanatsal tasarım tarafı ne kadar önemli, teknik taraf ne kadar önemli? Yani rneğin iç mimarlık kariyerini düŐünen bir kişinin genel anlamda resim, sanat, tasarıma ne ölçüde bir kabiliyeti olması gerekir sence?

Cansu Aksoy: Sınav sistemiyle gelindiği için aslında ğrenci böyle bir kayđı yaŐıyor. Ben izim yapamıyorum, ben bir işte p adam bile izemiyorum falan derken aslında bu temel eğitimi biz okullarda almaya baŐlıyoruz. Birinci sınıfta zaten sizin aldığınız dersler bu dersleri destekleyecek dersler oluyor, ama kişinin üç boyutlu bakabilme, sınırlandırılmama yani siz bir Őeyde sınırlandırılmamalısınız ya da tasarım boyutuna bakabilmeye yani bir Şeyi üç boyutlu hayal edebilme, bütünleŐtirebilme, parçalayabilme, kafa içerisinde bazı Şeyleri genelden bakabilme, özelden bakabilme aslında bakış açınız. Yani burada aslında çizim kabiliyetiniz çok iyi olsa da eğer sizin üç boyutlu bir bakış açınız yoksa işte bir sandalyeyi arkadan hayal edip bakamıyorsanız sizin çizim yeteneğinizin çok iyi olmasının da bir anlamı yok aslında.

Serhat Koloğlugil: Şunu söylüyorsun kafada tasarlayabilme, kafada canlandırabilme belki de o kğıda dökebilme yetkinliğinden daha önce gelen bir yetkinlik. Burada sanırım son yıllarda sizin alanda bilgisayar programlarının, tasarım programlarının kullanılması da önemli öyle değil mi? Yani kğıt üzerinde çizgi yeteneğini elbette ki o perspektif değerlidir ama bir projeyi kafada tasarlayıp onu bilgisayar programında hayata geçirebilmek daha ön plana çıkıyor sanki.

Cansu Aksoy: ncesinde zaten proje geldikten sonra sizin onu bir kendi kafanızda ya da bir karakalemde yani hla o hocalarımızın eskiz kalemlerinde hla bir aslında n çalışma yapıyorum. İŞte Őurada bu olsa burada bu olsa diyorsunuz ve aslında teknik kısımda Şu da geliyor işte mekn psikolojisi. Çünkü siz tasarlıyorsunuz, ediyorsunuz ama o alanın mesela bir müze alanının siz gelenlere ne anlatmak istediğini anlatmanız gerekiyor. Yani orada gelenlere bir mesajınız olması gerekiyor. Bu da aslında geliyor mekn psikolojisi oluyor ve hem teknik hem  boyut hem tasarım derken bunların kafanızda bir match edip bunu kğıda aktarabilmek zaten projenin yarısını tamamlamıŐ oluyorunuz. Yani bilgisayar başına geçip direkt tasarım yapabilmek çok zor. nce kafada tasarlayıp sonra onu bir sentezleyip özete geçip ondan sonra aslında dijital kısıma geçtiğinizde birçok Şey bitmiŐ oluyor.

Serhat Koloğlugil: Çok güzel anlattın bu farklı farklı aŐamalarını. Bir de Şunu merak ediyorum Cansu, tabii ki her alanın kendine has belli baŐlı dinamikleri var iç mimarlık da yle. Diğer taraftan iç mimarlık eğitiminin öğrencilere kazandırdığı bir tasarım perspektifi var anladığım kadarıyla. Şimdi bu tasarım perspektifini bir öğrencinin kazanması daha sonraki kariyer opsiyonları açısından nasıl bir avantaj sağlıyor sence?

Cansu Aksoy: Kendimden rnek vereyim. Yani okul sürecinden sonra ya da tasarım dersi aldıktan sonra yani bir yurtdıŐında ya da bir müzeye gittiğinizde bile bakış açınız o kadar değişiyor ki. Yani eskiden bir tabloya bakış aımız renkler çok güzelmiŐ derken Őimdiki bakış aımız çok değişik oluyor. Ya da bir mekna gittiğiniz de zaman aslında Őununla Şu çok daha uyumlu olurdu. Bence Şunu Şöyle yapsalardı daha iyi olurdu diye kafanız çalışmaya mı başlıyor, artık tasarım yani tasarım oluŐmaya başlıyor. Kafanız bir süre sonra artık meknları deđiŐtirmeye başlıyor. Yani bakın Şimdi burası işte Şu gelen bu kısım bence bu olmalıydı diye yani sizin ufkunuzu açıyorlar aslında. Yani ufacık bir size

bir hepimize aynı eğitimi veriyorlar. Ama o kapıdan çıktığınızda o eğitimi alan var, almayan var veya o eğitime katan var ya da katmayan var. O yüzden hepimize aynı eğitim veriliyor ve onu geliştirecek olan sizsiniz. Bunu nasıl geliştireceksiniz, peki? Gerekirse dergilerle, gerekirse kitaplarla, gerekirse müzelerle, gerekirse yurtdışındaki işte sergilerle ya da fuarlarla aslında bu şekilde gelişmeye başlıyorsunuz. Siz fark etmeden aslında bakış açınız, bilginiz, tekniğiniz gelişmeye başlıyor. O yüzden bazı şeylere bakış açınız değişiyor ve bu da çok hoşunuza gidiyor yani. Hani artık bir objeye bakışınız bile değişiyor. Hani bunun tasarımı ne kadar şimdi bunu tasarlarken şu çıkmıştı diye değişik bir bakış açınız oluyor.

Serhat Koloğlugil: Aslında bence bir üniversite eğitiminin bir kişiye kazandırması gereken noktaları çok iyi özetledin. Burada mesela sadece bir meslek sahibi olmak değil. Bir iç mimar olmak değil sadece çok daha genel bir perspektiften iyi bir içmimarın tasarım perspektifine sahip olması gerektiğine söyledin ve kendisini farklı farklı alanlarda tasarım alanının belki farklı alt dallarına ilgi göstererek o süreçleri takip ederek çok daha bütüncül ve çok yönlü şekilde kendisini geliştirmesi gerektiğini söyledin. Bunlar çok değerli mesajlar gerçekten Cansu. Çok teşekkürler. Peki, biraz kariyere gelelim. Yani bugün iç mimarlık okuyan bir üniversite öğrencisi düşünürsen kendi kariyerini planlamak isteyen bir iç mimarlık öğrencisi düşünürsek bu öğrenciye sen bir mezun olarak neler tavsiye edersin?

Cansu Aksoy: Öncelikle kulaklarını kapatmasını tavsiye ediyorum. Çünkü dışarıdan o kadar çok kişi size yorum yapıyor ki; “İç mimarlık işsiz kalıyormuş, işte iç mimarlık işte imza yetkisi yokmuş, iç mimarlık şuymuş, iç mimarlık buymuş!” aslında çevreniz sizin mesleğinizle alakalı o kadar çok bilgiye sahip ki yani siz bir şekilde ne yapacağınızı şaşıryorsunuz. O yüzden aslında kendi mesleğiniz, artık ben bu meslekteyim ve ben bunu okuyorum ve benim bir kariyer planım olmalı ve masa başına geçip bunu kesinlikle planlamalısınız. Birçok insanın size dediği olumlu veya olumsuz şeylere biraz kulak kapatmak gerektiğini düşünüyorum. Ben burada şunu hayal ettim ki -bence her öğrenci bunu hayal eder- belirli bir süre sonra bir ofis açma, ofis açtıktan sonra bu bilgi ve birikimimi başkalarına yayarak, “İşte, bilgi çoğaldıkça güzeldir.” kelimesini aslında devam ettirerek, bir şeyler elde edebilmek ya da bir imzanız olabileceği yurt dışı projesi olabilir, yurt içi projesi olabilir böyle bir kariyer aslında. Ben bu kariyerimi okuldan mezun olmadan önce nasıl yapabilirim, nasıl derslerimi daha iyi kullanabilirim kısmına geçmiştim. Benim zamanında zorunlu staj yoktu aslında birçok okulda bu bilgi yoktu. Hani zorunlu staj adı altında bir şeyimiz yoktu ama ben gönüllü staj yapmıştım. Bir şekilde bulmuştum yani bir tanıdıklarım vasıtasıyla CV göndererek CV nasıl hazırlanır mesela bunların hepsini hocalarıma tek tek sorarak aslında bir bilgi edinmiştim. Yani ders bittikten sonra Cansu yine yanıma gelecek mi diye gözümün içine bakan hocalarımız vardı. Çünkü ben sürekli bir merak içerisindeydim. Sizler de böyle olun diye tavsiye ederim öğrencilere. Yani öğretmenlerimizi gerçekten hani sonuna kadar kullanın kelimesi buydu aslında benim için. Sonrasında dedim ki ben bu işe başlamalıyım, işi öğrenmeliyim. Dediğim gibi önce bir kurumsal firmada başladım ve bir mimarlık ofisiydi aslında tasarım kısmı çok yoktu. Masa başı işiydi ve bu masa işi aslında bana teknik bir şeyler öğretirken sosyal hayatımın da bana göre tabii ki azaldığını, işte istediğim şeyi elde edemediğimi sosyalliği çok severken, sohbet etmeyi çok severken ofis içerisinde işten başka sohbet edilmediğini fark ettim. Belki benim gittiğim firma böyleydi ama.

Serhat Koloğlugil: Neyi istemediğini gördün sanırım.

Cansu Aksoy: Evet, neyi istemediğimi gördüm.

Serhat Koloğlugil: Tüm bu deneyimler çok önemli hem staj deneyimleri çok önemli öğrenciyken yaptığın o deneyimler, mezuniyetten sonra ilk yıllardaki iş tecrübesi bu noktada çok değerli.

Cansu Aksoy: Kesinlikle.

Serhat Koloğlugil: Hayatta çünkü belki neyi istediği bilmek kadar neyi istemediğini de bilmek de çok önemli. Sanırım senin tecrüben böyle bir katkı yapmış.

Cansu Aksoy: Kesinlikle, sonrasında zaten dedim ki ben bir de saha kısmını deneyimlemek istiyorum. Saha kısmına geçtiğimde aslında yaptığım şeyin yapıldığını ve görebildiğimi ve çözüm üretebildiğimi o anki krizleri yönetebildiğimi fark ettikçe bu bana haz vermeye başladı. Sağ olsun firmamdaki patronum da dedi ki; “Artık hani bizimle staj olarak değil bizimle bir eleman olarak çalışır mısın?” Çünkü artık katkı sağlıyorsun, bir şeyler yapıyorsun ve emeğini de görüyorum deyip aslında ben okul zamanımda ben maaşlı bir eleman olarak çalışmaya başlamıştım ve orada şöyle bir şey oldu. Bazı konularda kendimi eksik hissettiğim de derslerimi ona göre seçmeye başladım. Yani mesela tesisatta kendimi çok iyi göremediğim zaman yani dedim ki; “ Benim tesisat dersi almam lazım. Bu konuda çok şeyim işte hani eksikim! Ya da işte yapı malzemesi, yapı malzemesi dersi ne kadar önemliymiş benim bunu tekrar bir almam lazım! Portfolyo dersi işte CV hazırlama dersi bununla ilgili şeyler ne kadar önemliymiş. Benim bunu almam lazım!” derken bir baktım ki aslında iş hayatımdaki eksiklikleri ben işte okul zamanları almaya başladım. Bu şekilde ilerledim sonrasında da gece şantiyelerim başladı. Bir yandan gece şantiyesi sabah okula gideceğim nasıl olacak derken aslında ailemin desteğiyle bu işin gecesi gündüzü yok, bu işin sabahlaması yok eğer bu mesleği seçtiysen ve çok istiyorsan yani zamanın hiçbir önemi yoktu aslında benim için. Gece 22:30’da Zorlu Center’a gidip, sabah 5:00’te çıkıp okula gelip, otoparkta sağ olsunlar yardım ediyorlardı. Otoparkta uyuyup sabah 8:00’de okuluma geliyordum. Mezun olduktan sonra bir gün öncesinde İtalya Como’da bir tasarım ödülü aldım. Koştur koştur İtalya’ya gittim, oradan ödülümü aldım.

Serhat Koloğlugil: Harika.

Cansu Aksoy: Sonra okuluma geldim, kepimi attım ve aslında ben mezun olduktan sonra dolu bir CV’im varmış onu fark ettim. Yani gittiğim kapılarda yani bakabilecekleri, bana sorabilecekleri bir şeyler vardı ya da maaş teklifi edebilecekleri bir skala vardı. O yüzden aslında benim kariyerim burada başlamıştı ve dedim ki; “Biraz daha gidip biraz daha bir yerlerde bir şeyler daha öğrenip sonrasında aslında freelance olarak çalışıp ve sonrasında o freelance ile birlikte bir ofis açıp sonrasında deneyimlerimi insanlarla ve öğrencilerle paylaşıp aslında gitmekti yani.

Serhat Koloğlugil: Çok iyi öğrenciyken staj yapmaya başlıyorsun, kendi sektöründeki o ilişkileri kurmaya başlıyorsun. Çalışmaya başlıyorsun öğrenciyken daha sonradan mezun olduktan sonra kurumsal hayata giriyorsun, oradaki yapın pek senin hayattaki isteklerini tam olarak tatmin etmeyeceğini görüyorsun ve kendi ofisini kuruyorsun ve bağımsız olarak şimdi freelance iç mimar olarak çalışıyorsun. Cansu çok teşekkürler verdiğin bu perspektif için çok faydalı ve güzel bir sohbet oldu, tekrardan görüşmek, haberleşmek üzere.

Cansu Aksoy: Teşekkür ederim, çok sağ olun, hoşça kalın.

*** Video burada sona eriyor. ***